

Amerikanci so invadirali tretji Gilbertski otok

IZKRCALI SO SE NA ABEMAMI; BORBA NA OSTALIH OTOKIH

Iz Pearl Harborja se javlja, da so ameriške čete izvršile invazijo na tretjega izmed Gilbertskih otokov v centralnem Pacifiku, medtem ko se nadaljuje trdovratna borba z japonskimi posadkami na dveh otokih, Makin in Tarawa, ki so jih invadirali Amerikanci pred petimi dnevi.

Tretji otok v skupini Gilbertskih otokov, ki je postal tarča ameriške invazije, se imenuje Abemami, ter leži 80 milj južno od Tarawe, medtem ko so otok Makin nahajala 25 milj od Tarawe.

Prilike ameriške akcije za osvajanje tretjega otoka je bil izveden v rezkem komunikeyu, ki ga je vodil admiral Nimitz, v katerem se omenja niti časa, kdaj se je napad pričel, niti na kakšen odziv so Amerikanci pri tem namerjali.

Kakor v slučaju invazije ostalih dveh otokov, tako so bili tudi v tem slučaju poslani prvi akcijni marini.

Medtem se smrtna borba za osvajanje Makina in Tarawe, ki sta bila invadirana prošlo soboto, nadaljuje. Uradno poročilo o tovrstnih operacijah pravi na kratko:

"Naše čete so izboljšale svoje pozicije na Tarawi in Makinu, ampak sovražna opozicija je vedno močna."

Poročilo o tem napadu je prišlo po nemškem radiju, ki je omenilo, da so bombe povzročile velike škode in da je bilo ubitih mnogo prebivalcev. V Londonu se poročila o tem napadu niso objavila.

Nemški radio pravi, da so anksiozne bombe razdejale "nenamisljivo" poslopja zgodovinske in kulturne vrednosti, in da je bilo porušeno več poslopij, katerih se nahajajo poslaništev nevtalnih držav.

DAR SANS-U
V našem uradu se je zgledil dr. Anton Nosan, 984 E. 67 St., ki je daroval \$2.00 v podporo SANSu, ker vrši omenjena organizacija plemenito delo za prihodnost naše rojstne domovine. Hvala!

Federacija malih narodov; idejo propagirajo predvsem Poljaki

LONDON, 16. novembra (O. A.) — V Londonu se je začela organizirati skupina, ki si je dala ime Zveza srednje in vzhodne Evrope, katere cilj je, da ustanovi najstarejšo sodelovanje med narodi od Egejskega pa do Barentsega morja.

Akoravno ni nobenega seznanjenosti, govore, da se nahajajo v tej skupini predstavniki Poljakov, Avstrijcev, Madžarov, Romunov, Jugoslovancev in drugih.

Ustanovitelji te organizacije so baje prepričani, da so tesne veze med državami centralne in vzhodne Evrope edino sredstvo, ki bi jim moglo jamčiti politično neodvisnost in materialno blagostanje, obenem pa pripravi Evropi mir.

Kako naciji vzdržujejo moralo med civilnim prebivalstvom

BERN, 17. novembra (O. N. A.) — Propagandisti nacistične stranke na vso moč obdelujejo temo "tajnega orožja", z namenom, da podpro nemško domačo moralo.

Včasih tudi ne govorijo naravnost o tem tajnem orožju in le namigavajo, da ima nemška vrhovna komanda v rokah posebne, skrite adute, katere bo Hitler igral kadar pride čas za to.

Zanimivo je, kako razlagajo dogodke v Rusiji.

"Naše vodstvo ne more razpršiti svojih divizij — preveč bi se izčrpale v posameznih bojih. Skrbeti moramo za to, da nam bodo na razpolago v odločilnem letu 1944, ter da bo naša vojna mašina takrat na višku svoje sile, pripravljena, da v zadnji odločilni bitki zada sovražnikom smrtni udarec."

Neprestani javni shodi se vrše širom Nemčije, in cilju, da bi civilno prebivalstvo dobilo novega poguma. Letaki, vse časopise, lepaki in govori, vse dela pod geslom "zmaga bo naša".

Monakovčanom, ki so jako mrzli napram nacizmu, je govoril general Dietl, "junak iz Narvika". Ta je iznašel naslednje:

"Imam vero v Fuehrerja. Čim trši je boj, tem trdnjša je moja vera."

Monakovski Gauleiter Giesler pa je dejal: "Podrli smo vse mostove za seboj — pot nazaj je odrezana."

Kupujte vojne bonde in vojno-varčevalne znamke, da bo čimprej poraženo osiše in vse, kar ono predstavlja!

Mihajlovič objavil apel na Hrvate

KAIRO, 20. novembra. — Jugoslovanski informacijski urad v Kairu je danes objavil apel, ki ga je naslovil gen. Draža Mihajlovič na hrvaške čete Ante Paveličeve redne armade, katere zagotavlja, da se nimajo bati nikakih represalij, ako se pridružijo njegovim silam.

V izjavi ge. Mihajloviča je rečeno, da se Hrvati lahko podredijo ukazom njegovih častnikov, ki so že dobili naročilo, da "sprejmejo vsakogar, čigar roke niso omadeževane s krvjo svojih bratov."

Vihar protestov proti osvoboditvi britskega fašista

LONDON, 22. novembra. — Akcija angleškega notranjega ministrstva, ki je pred par dnevi spustila na prosto Sir Oswalda Mosleyja, vodjo britskih fašistov, ki se je s svojo ženo vred nahajal v zaporu, odkar se je začela vojna, je izzvala v javnosti silen vihar protestov.

V nedeljo se je pred vladno palačo v Londonu vršila protestna demonstracija, katere se je udeležilo okrog 90 tisoč članov strokovnih uniij. Mosley in njegova žena sta bila osvobojena, ker se bivši fašistični vodja baje nahajal v slabem zdravstvenem stanju.

Zlasti so trpki vsled vladne akcije komunisti, ki pravijo, da je osvoboditev Mosleyja udarec v obraz britskim vojakom, ki umirajo na bojiščih v borbi za strte fašizma.

Kakor znano, je bil pri poroki Mosleyja s sedanjo ženo, ki je njegova druga žena, navzoč Hitler.

Vlada je naznanila, da bo jutri podala odgovor na proteste proti osvoboditvi bivšega fašističnega voditelja.

Povojno dekle

Dolores Moran, Hollywood, Calif., drži sliko, ki jo je narisal vojak James J. Fagan, z Brooklyna, N. Y., ter predstavlja povojno dekle, o kateri sanjari. Moštvo 134 ormandnega oddelka je glasovalo, da je ona najbolj podobna dekletu na sliki.

PLES IN ZABAVA

V Twilight Gardens, katere prostore vodita poznana Mr. in Mrs. Dominik Krašovec, na Lake Shore Blvd., se bo v četrtek na Zahvalni dan, 25. novembra vršil velik ples, pri katerem bosta na razpolago dva orkestra — Johnny Zalokarjev in Kušarjev.

FANTEK DARVAL V SKLAD ZA VOJAKE

Bobby Erzen

Pod pokroviteljstvom časopisa "The Cleveland Press", je v teku kampanja za sklad, s katerim bi se preskrbelo posamezne radijske aparate pri vsaki postelji ranjenih vojakov, ki so iz bojnih polj pripeljani v Crile General bolnišnico, katere se nahaja na York Rd. v Parma Heights, Ohio. To je vojaška bolnišnica in v kratkem se pričakuje, da se jo bo napolnilo z 1727 ranjenih in bolnih vojakov, ki se jih bo pripeljalo iz Pacifika, Azije, Afrike in Italije in drugih kontinentov, kjer so žrtvovali svoje zdravje in tvegali svoje življenje za demokracijo. O tozadevni kampanji je bilo veliko pisanega, in ker se pričakuje, da bo tudi veliko naših lastnih slovenskih fantov med onimi, ki bodo potrebovali zdravniške oskrbe v bolnišnici za rane, ki jih bodo trpeli v bitki na fronti, bi bilo dobro, da bi se tudi Slovenci odzvali s prostovoljnimi prispevki.

Mali Bobby Erzen, sinček družine Mr. in Mrs. Frank Erzen, 835 E. 154 St. je slišal ko sta se oče in mati pogovarjala o tem skladu, in prišla mu je misel, da bi tudi on rad nudil svoj prispevek.

Zgornja slika ga kaže, ko je odpiral svojo malo hranilnico, da bi prihranke zadnjega meseca oddal v ta namen. Bobby je komaj šest let star, svoje prihranke si zasluzil z nabiranjem starega železja in kuhinjskih masčob, katere oddaja na pristojna mesta, za prihranke si pa vsak mesec nakupi Vojnih znamk. Tako stori ta mali fanteček svojo domovinsko dolžnost. Mati malega Bobbyja je pomožna urednica "Nove Dobe", glasila ABZ, ter aktivna pri SANSu.

HRVAŠKE ČETE BAJE
DOSPELE NA DUNAJ

LONDON, 22. novembra. — Iz Istanbula se poroča, da je na Dunaj dospela divizija Hrvatov, da vzdržujejo red, potem, ko je tam prišlo do resnih nemirov med civilnim prebivalstvom. (Ako je vest točna, bi to bile čete Paveličeve "neodvisne" hrvaške države.)

Poroča se tudi, da Nemčija stoji pred velikim pomanjkanjem delovnih moči, in da nacistična vlada mobilizirala zadnje vojaške in ekonomske rezerve, da sestavi nove divizije za službo na fronti.

Prevozni transporti zalagajo tanke

Potom posebnih vozil, s katerimi se dostavlja tanke na bojne fronte, se tanke ohrani v prvovrstnem stanju za vlogo, ki jo igrajo, ko dospejo na mesto. Na ta način imajo tanki hladne motorje in polno zalogo kuriva. Prevozno transportno vozilo je 58 čevljev dolgo in tehta nad 40 ton, ter je oboroženo proti sovražnemu napadu na zemlji in iz zraka. V njem se nahaja dovolj orožja in razijske prehrane, da moštvo lahko samostojno vzdrži štiri dni. Armada je označila to novo vozilo M-25.

POGREBI
HELEN SULAK

Pogreb Helen Sulak, rojene Šorn, se vrši v četrtek ob 9:45 uri zjutraj iz Joseph Zele in sinovi pogrebnege zavoda, 6502 St. Clair Ave., v cerkev sv. Andreja, E. 51 St. in Superior Ave. ter nato na Calvary pokopališče.

JOSEPH KOPORC

Pogreb pokojnega Joseph Koporce se bo vršil v četrtek ob 8:30 uri iz Grdinove kapele v cerkev sv. Vida in nato na Calvary pokopališče. Sin Albert je prišel iz Camp Pickett, Va., na pogreb svojega očeta.

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondov in vojno-varčevalnih znamk!

Zavezniki prodrli 4 milje daleč na poti proti Rimu

Z zavezniškega glavnega stana v Alžiru se poroča, da je osma britska armada včeraj na vzhodnem krilu italijanske fronte po hudih bojih zaznamovala štiri milje napredka na težavni poti proti Rimu, pri čemur je bilo zasedenih več naseljenih krajev.

Znamenja kažejo, da se nacisti pripravljajo na umik z več močno utrjenih baz na svoji "zimski liniji".

To napredovanje, ki je tretje v teku treh dni, je bilo podprto od letalske sile, ki je po 24 urah slabega vremena bila zopet sposobna stopiti v akcijo. Ostri zračni napadi so bili vprizorjeni na mesto Civitavecchia, 38 milj nad Rimom.

Glavna zavira vojaških operacij na italijanski fronti je silno blato, skozi katerega morajo gaziti zavezniške čete.

Na fronti pete armade, ki ji poveljuje gen. Clark, je bilo včeraj mirno. Nemški jetniki, ki so bili zajeti zadnje dni, pravijo, da iz Nemčije prihajajo nova ojačenja, medtem ko se tudi poroča, da so v Italijo dospele večje zavezniške sile, sestoječe iz Kanadčanov.

VEST IZ DOMOVINE

Mr. Victor Bernot, poznani trgovec na Holmes Ave., je prejel potom italijanskega Rdečega križa vest, da je njegov brat Ciril, ki je profesor, še vedno s svojo družino v Ljubljani. Sin njegovega brata Vinkota se pa nahaja v koncentracijski kempi v Nemčiji.

POGREBI
HELEN SULAK

Pogreb Helen Sulak, rojene Šorn, se vrši v četrtek ob 9:45 uri zjutraj iz Joseph Zele in sinovi pogrebnege zavoda, 6502 St. Clair Ave., v cerkev sv. Andreja, E. 51 St. in Superior Ave. ter nato na Calvary pokopališče.

JOSEPH KOPORC

Pogreb pokojnega Joseph Koporce se bo vršil v četrtek ob 8:30 uri iz Grdinove kapele v cerkev sv. Vida in nato na Calvary pokopališče. Sin Albert je prišel iz Camp Pickett, Va., na pogreb svojega očeta.

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondov in vojno-varčevalnih znamk!

Prevozni transporti zalagajo tanke

Potom posebnih vozil, s katerimi se dostavlja tanke na bojne fronte, se tanke ohrani v prvovrstnem stanju za vlogo, ki jo igrajo, ko dospejo na mesto. Na ta način imajo tanki hladne motorje in polno zalogo kuriva. Prevozno transportno vozilo je 58 čevljev dolgo in tehta nad 40 ton, ter je oboroženo proti sovražnemu napadu na zemlji in iz zraka. V njem se nahaja dovolj orožja in razijske prehrane, da moštvo lahko samostojno vzdrži štiri dni. Armada je označila to novo vozilo M-25.

POROKA

Mr. in Mrs. Louis Zupančič, 14510 Thames Ave., sporočata, da se bosta v soboto, 27. novembra, ob 8:30 uri zjutraj poročila njih sin narednik William Zupančič in Miss Margaret Mehling, hčerka Mr. in Mrs. Edward Mehling. Poroka se vrši v cerkvi Christ the King, na Noble in Terrace Rd. Sorodniki in prijatelji so vabljeni, da se poročni obredov udeležijo. Ženin se nahaja v službi Strica Sama v Arizoni, odkoder bo prišel na kratek dopust. Novoročencema čestitamo in jima želimo vse najboljše v zakonskem življenju!

Nemci zaman butajo v steno sovjetske obrambe

Vsi divji naskoki nacistev na kijevskem sektorju odbiti. Bojišče je pokrito z nemškimi trupli.

Danes zgodaj zjutraj je bilo v Moskvi naznanjeno, da je Rdeča vojska, podprta z mogočnimi krdeli tankov, odbila vse divje naskoke nacistev, ki skušajo prodreti ruske linije na sektorju Zitimir-Kijev. Bojišče je dobesedno pokrito z nemškimi trupli in v brezplodnih napa-
dih so nacisti izgubili 80 tankov.

Na vseh ostalih sektorjih dolge ruske fronte so Rusi včeraj vztrajno potiskali Nemce nazaj. V dneperskem kolenu in v okolici Rečice je bilo včeraj ubitih 2,500 Nemcev.

Dvojni namen ruskih ofenziv
drugi

Očividni namen ruske ofenzive na omenjenih sektorjih je, da se zmanjša pritisk protinapadov v kijevskem sektorju, obenem pa da se pospeši prodiranje proti predvojnim mejam Romunije in Poljske.

Zelo uspešne so bile včeraj operacije ruske armade na severnem sektorju, kateri poveljuje general Konstantin Rokosovski. Rusi so na 100 milj dolgi fronti ubili 800 Nemcev, osvojili 12 vasi in železniško postajo ob reki Pripet, dalje so zasedli 12 drugih krajev zapadno od Rečice in všli v osem nemških utrjenih postojank severno od Gomela.

MUSSOLINI JE BAJE
IZVRŠIL SAMOMOR

Iz Londona se poroča, da je skozi Stockholm prišla vest, da je Benito Mussolini, ki se je nahajal v neki vili blizu jezera Garda, izvršil samomor.

Glasom te vesti, je Mussolini dospel v vilo pred nekaj dnevi v stanju velike živčne izčrpanosti, nakar so bili iz Rima poklicani specialisti, da pa si je fašistični glavar v trenutku duševne pobitosti vzel življenje, predno je prišla zdravniška pomoč.

ASESMENT

Članstvu društev, ki pobirajo svoj asesment v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave., se sporoča, da radi praznika Zahvalnega dne, ki bo na 25. t. m. bodo tajniki pobirali asesment v sredo večer, 24. novembra.

Mr. Louis Virant, 959 E. 67 St., je prejel pismo od svojega sina Pvt. Louis Viranta, ki je bil pred nedavnim poslan v Aljasko. Pri vojaki se nahaja od januarja t. l. in sicer pri inženirjih. Piše, da stane steklenica petinka žganja v Aljaski \$50.00, ki je kaj dražja kot pa pri nas v Ameriki. Prijatelji mu lahko pišejo na sledeči naslov: Pvt. Louis Virant, 35529864, Co. E, 42nd Engr. APO 726, c/o Postmaster Seattle, Wash.

Mr. in Mrs. Louis Zupančič, 14510 Thames Ave., sporočata, da se bosta v soboto, 27. novembra, ob 8:30 uri zjutraj poročila njih sin narednik William Zupančič in Miss Margaret Mehling, hčerka Mr. in Mrs. Edward Mehling. Poroka se vrši v cerkvi Christ the King, na Noble in Terrace Rd. Sorodniki in prijatelji so vabljeni, da se poročni obredov udeležijo. Ženin se nahaja v službi Strica Sama v Arizoni, odkoder bo prišel na kratek dopust. Novoročencema čestitamo in jima želimo vse najboljše v zakonskem življenju!

POROKA

Mr. in Mrs. Louis Zupančič, 14510 Thames Ave., sporočata, da se bosta v soboto, 27. novembra, ob 8:30 uri zjutraj poročila njih sin narednik William Zupančič in Miss Margaret Mehling, hčerka Mr. in Mrs. Edward Mehling. Poroka se vrši v cerkvi Christ the King, na Noble in Terrace Rd. Sorodniki in prijatelji so vabljeni, da se poročni obredov udeležijo. Ženin se nahaja v službi Strica Sama v Arizoni, odkoder bo prišel na kratek dopust. Novoročencema čestitamo in jima želimo vse najboljše v zakonskem življenju!

POROKA

Mr. in Mrs. Louis Zupančič, 14510 Thames Ave., sporočata, da se bosta v soboto, 27. novembra, ob 8:30 uri zjutraj poročila njih sin narednik William Zupančič in Miss Margaret Mehling, hčerka Mr. in Mrs. Edward Mehling. Poroka se vrši v cerkvi Christ the King, na Noble in Terrace Rd. Sorodniki in prijatelji so vabljeni, da se poročni obredov udeležijo. Ženin se nahaja v službi Strica Sama v Arizoni, odkoder bo prišel na kratek dopust. Novoročencema čestitamo in jima želimo vse najboljše v zakonskem življenju!

POROKA

Mr. in Mrs. Louis Zupančič, 14510 Thames Ave., sporočata, da se bosta v soboto, 27. novembra, ob 8:30 uri zjutraj poročila njih sin narednik William Zupančič in Miss Margaret Mehling, hčerka Mr. in Mrs. Edward Mehling. Poroka se vrši v cerkvi Christ the King, na Noble in Terrace Rd. Sorodniki in prijatelji so vabljeni, da se poročni obredov udeležijo. Ženin se nahaja v službi Strica Sama v Arizoni, odkoder bo prišel na kratek dopust. Novoročencema čestitamo in jima želimo vse najboljše v zakonskem življenju!

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE - HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year - (Za celo leto) \$6.50
For Half Year - (Za pol leta) 3.50
For 3 Months - (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year - (Za celo leto) \$7.50
For Half Year - (Za pol leta) 4.00
For 3 Months - (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year - (Za celo leto) \$8.00
For Half Year - (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

CARL HARTMANN (O. P. A.):

Načrt osvoboditve okupiranih držav v luči moskovske konference

Centralna Evropa bo morala počakati, dokler ne bodo njeni trnjevi problemi narodnih meja razrešeni, predno bo imela priložnost, po vojni, da si izbere svoje demokratične vlade.

Zahodna Evropa, ki ima oboje, demokratično tradicijo in trdne, splošno priznane meje, se bo mnogo prej osvobodila vojaške okupacije.

To je program, katerega sta nam razodeli dve izredno važni konferenci s časniki zunanjega ministra Cordell Hulla, ki je govoril o svojem delovanju z zunanjimi ministri Eden in Molotov na moskovski konferenci. Analizira, ki sledi, navaja le deloma točno njegove izjave, ker velja za večino Hull-ovih izjav časnikiarjem dolžba, da se ga ne sme dobesedno citirati.

Prvi korak k osvoboditvi Evrope mora biti invazija armad Zedinjenih narodov. Te bodo ostale na licu mesta tako dolgo, da bodo vrhovni komandanti prepričani o tem, da je politična situacija dovolj stalna in zanesljiva. Politično življenje Evrope se bo torej začelo obnavljati pod egido teh okupacijskih armad.

Na vprašanje, dali bo ta vojaška okupacija skupna stvar Britanije, Rusije in Zedinjenih držav, je Hull odgovoril naslednje:

"To je odvisno od tega, katera vojaška organizacija bo vdrla v deželo in jo osvobodila. Vojaška oblast pa ne bo poskušala postaviti sama to ali ono vlado, ter jo potem s silo držati pokoncu."

V Italiji sta bili Amerika in Velika Britanija v tesnem sodelovanju in z odobrenjem Moskve sta uvedli svojo vojaško vlado. Po moskovskem sporazumu bodo italijanske politične zadeve prišle pod nadzorstvo posebne komisije treh velesil in Francije, katerim bodo pomagali predstavniki Grčije in Jugoslavije. Hull je izjavil o tej zadevi naslednje:

"Posvetovalna komisija (za Italijo) ima začasno le nalogo, da daje svoje nasvete generalu (Eisenhower-ju) in komisiji za premirje, ki posluje pod njim. To velja za čas vojaških potreb. Kakor hitro pa bo mogoče opustiti vojaško nadzorstvo, bo ta novi odbor prevzel vse."

Ono, kar v Washingtonu imenujejo 'italijanska formula', je Hull oznanil kot zavezniški načrt za bodočo okupacijo. Toda dokler je vojaštvo v dejeli, so civilne zadeve pod njegovim nadzorstvom. Kakšno bo stališče vojaštva napram civilnemu prebivalstvu?

"Poverjena mu je naloga, da prodre v deželo," je dejal Hull "ter vzpostavi mir in red. Vse domače organizacije in skupine mu bodo dobrodošle—v politične pokrete, ki bi mogli nastati, pa se ne bo niti najmanj vmešavalo."

Tu je treba omeniti, da naše armade niso nikjer naletele na politični vakuum, in tudi v bodoče najbrže ne bodo. Toda dogodki v severni Afriki in Italiji so pokazali, da kvizlingi izgube vso svojo zaslobo, čim začno svobodno delovati domače narodne politične struje.

Dodaj še nismo osvobodili nobenega večjega ozemlja, pripadajočega eni izmed vlad v izgnanstvu. Verjetno je, da bo vpliv teh vlad v izgnanstvu presegal vpliv vsakega kvizlinga, s katerim bi mi mogli poskusiti pobotanje. Hull seveda te zadeve ni hotel obravnavati, a je vendar izjavil naslednje:

"Vlad v izgnanstvu je deset. Da-li bo vseh 10 prišlo nazaj k svojim ljudstvom, to je druga stvar. Na to vprašanje ne moremo odgovoriti. Morda se bodo nekatere izmed njih vrnile. V vsakem slučaju pa je volja narodov odločilna."

Moskovska deklaracija predvideva za Italijo, da bo njena vlada morala postati bolj demokratična, in sicer na

ta način, da bodo stopili vanjo taki elementi, ki so bili vedno nasprotni fašizmu. Ker pa so ravno ti elementi odklonili vsako sodelovanje z Badogliom in s kraljem, je jasno, da bosta ta dva preostanka fašizma morala, kmalu izginiti. Moskovska deklaracija zahteva poleg tega tudi svobodo govora in organizacije, ter odstranitev fašistov in njihovih institucij iz italijanskega javnega življenja.

Po kratki dobi takega prehodnega režima bi morala biti vsaka osvobodjena dežela sposobna, da si izvoli svojo lastno vlado, tako da v tem trenutku stopi v ospredje vprašanje narodnih meja. Meje Francije, Nizozemske, Belgije, Norveške in Danske so nedvoumno jasne. Druge evropske dežele pa bodo morale skozi hude prepire—Hull je dejal:

"Vsi prepriji glede meja bodo morali počivati prav do konca borbe, ne glede na politične pomisleke. Sicer bi morali popolnoma opustiti vso svojo desedanjio politiko in celo—v nekaterih pogledih—prenehati z bojem, da uredimo približno 30 do 40 teritorialnih preprirov. Italijanska formula osvobodilne procedure je neizvedljiva, dokler ozemlje ni zares osvobodeno..."

Iz vsega tega je razvidno, da bodo nekatere osvobodjene dežele, kot na primer, Grčija, Albanija, Jugoslavija, pred vsem pa Čehoslovaška, imele priložnost, da že jako kmalu uvedejo svoj lasten demokratični režim, ker so le sorazmerno mali deli njihovega narodnega ozemlja izven njihovih državnih meja. Pretežni del njihovega ljudstva bo mogel takoj glasovati in izbirati primerni režim, dočim bodo mogla sporna ozemlja počakati do prihodnjih volitev. Mogoče, da bo veljalo isto tudi za Bolgarijo in za Finsko.

V slučaju Poljske in baltičkih držav, pa bo težje, kajti tam bodo nove vlade in volitve prišle na vrsto šele takrat, ko bodo po vojni njihove meje definitivno začrtane. In slično bo najbrže tudi v slučaju Madžarske in Rumunije.

Zakaj so v prastarih časih pokopavali mrlične skrčene

V kamniti dobi so mrtvece navadno pokopavali v sključnem položaju. Na skrčene o-kostnjake pa neletimo tudi v grobovih iz poznejših časov. Tako so se pokopavali ljudje delno še v bronzasti dobi. Na vprašanje, zakaj so v starih časih tako pokopavali ljudi, menda nikoli ne bomo dobili zanesljivega odgovora.

Vse kaže, da ni golo naključje, da so imeli mrlične skrčene noge. Najbrž pa je verski nagib silil človeka pred mnogimi tisočletji, da je umrle svoje pokopal tako, da so imeli skrčene noge.

Iz pičlih ostankov kosti se ne da razbrati pojasnilo za to navado.

S to zagonetko se ukvarja tudi češki učenjak dr. Neustupny v svojem spisu o veri prebivalcev Češko - Moravske v pravku.

Pisec našteva v svoji razpravi nekaj razlag o skrčenih o-kostnjakih. Tako naj bi skrčeno telo pomenilo lego plodu v materinem telesu.

Mrliča so v pradavnih časih položili v zemljo tako, kakor je ležal pred rojstvom.

V tej razlagi je pa povsem pozabljeno na to, da so v starih časih ljudje najbrže prav malo vedeli o legi plodu v materinem telesu. Domneva, da so pokopavali mrlične s krčenimi nogami zavoljo tega, da bi ne bilo treba kopati velikih grobov, se razbi-je ob ugotovitvi, da je človeka v onih časih kaj malo motilo, ali je kopal dve ali tri ure.

Nekoliko verjetnejša je razlaga, da posnema skrčeno telo lego telesa v spanju. Morda je smatral človek v pradavnih časih smrt res za globoko spanje. Ta razlaga bi zadostovala za primere, pri katerih se je mrličovo telo skrčilo le nekoliko.

Nekateri mrlič so bili pa skrčeni tako močno, da so se kolena skoro dotikala brade in da so na petah tako rekoč sedeli.

V taki legi pa človek nikoli ne spi, pa naj bo njegovo spanje še tako trdno. Da je ostalo človeško telo v taki legi, so ga morali krepko povezati.

Toda čemu so mrlične zvezovali?

Tu bi spet lahko sledila dolga vrsta odgovorov. Najverjetnejša razlaga je ta, da so se mnoga plemena mrlične bala. Saj se zdaj čutimo tesnobo in strah pred mrličem. Človeku nehotne postane tesno pri srcu, če pomisli, da je še nekaj ur prej govoril s človekom, ki leži zdaj pred njim mrtve.

Mnogo bolj so se morda bali ljudje mrličev v pradavnih časih. Mrlič je bil bled, trd in nepremičen; z njim se je zgodilo nekaj čudnega. Tega so se ljudje gotovo ustrašili, kakor se ustrašijo še zdaj.

Se bolj pa se ustrašijo, če do- zvedno mrtvi oživi.

Ljudje v pradavnih časih so že znali oživljenje dozdevno mrtvega prepričati. Mrliča so zvezali in tako je bilo vsako presenečenje izključeno.

Sključena in zvezana mrliča so položili v grob in tako se jim ni bilo treba bati, da bi oživel. Izkazovali so mu vse mogoče časti, grob so okrasili in sploh so si močno prizadevali prikupiti se mrliču. Menda zato, da bi ne hodil nazaj in jih strašil.

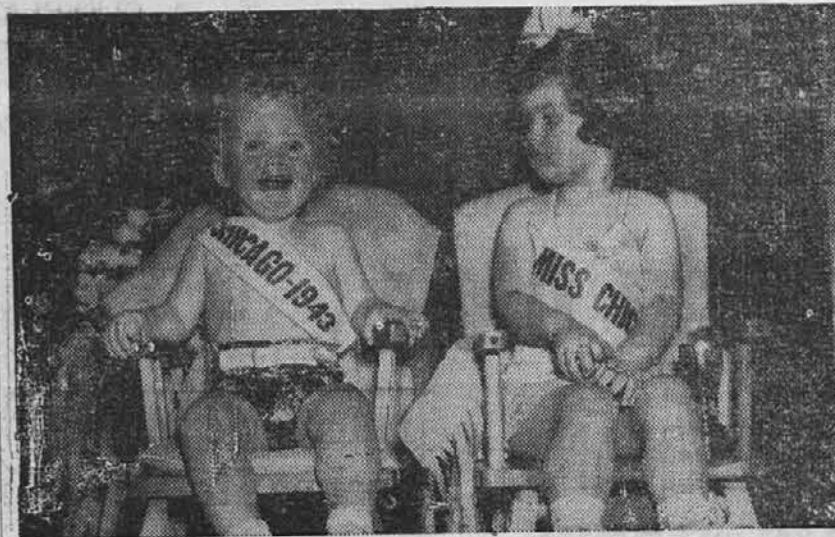
Urednikova pošta

Iz urada podružnice 48 SANSa

Cleveland, Ohio. — V mesecu oktobru so pri naši podružnici prispevali sledeči: Paula Kline je izročila prispevek Paula Brate \$1.50; Frances Wolf prispevek Jennie Gorjup-Karlinger \$1; Marion Bašelj \$1.00; Antonia Tomle prispevala \$2.00; Dr. Cvetočič Noble štev. 450 SNPJ mesečni prispevek za oktober \$2.50; Frank Tegel \$1.00; Dr. Collinwoodske Slovenke št. 22, S.D.Z. mesečni prispevek \$2.50; Skupaj \$11.50.

Nabiralna pola J. F. Durn: John Prostor \$5.00; Mary Gasar \$1.00; Mr. in Mrs. Frank

Kralj je nejevoljen; kraljica pa dostojanstvena

Norman Nelson (na levi strani), je komaj 15 mesecev star, ter je videti, da mu malo manjka, da ne bi glasno zavpil, ko čaka, da ga fotograf slika, potem, ko je bil na letnem otroškem kontestu v Chicagu imenovan "Master Chicago." Njegovo vedenje je izvabilo prezirljiv pogled male kraljice predstave, Jacqueline Clark, stare 29 mesecev (na desni strani), ki je dostojanstveno sprejela titel "Miss Chicago."

Perko \$2.50; John Gorjanc, Westropp Ave. \$5.00; Chas. Česnik \$2.00; Frank Tolar \$2; William Gorshe \$2.00; Ludwig Ogrinc \$5.00; Jos. Okar \$3.00; Peter Rostan \$2.50; Krist. Lokar \$1.00.

Društvo "V boj" št. 53 SNPJ članarina za oktober \$12.50, James Koželj \$2.00.

Skupno \$45.50. Frances Eržen izročila prispevek A. Jankovič \$5.00; Društvo Janeza Krstnika št. 71 ABZ \$2.00; Amalija Trbižan izročila — prispevek Leo Simončič \$2.00; Jos. Vrabec \$1.00; Amalija Trbižan \$1.00. — Skupaj \$4.00.

Torej skupnih prispevkov zbranih v oktobru je \$68.00.

Podružnica štev. 48 SANS se vsem prispevateljem najlepše zahvaljuje, ter želi nadaljnjih posnemalcev. Člani, ki imate nabiralne pole zunaj, potrudite se, da boste v tem mesecu kaj več nabrali.

Za odbor J. F. Durn, kor. tajnik št. 48 SANS.

Ples zmage

V soboto 27. novembra ob 7:30 uri zvečer priredi slovenski in hrvatski demokratje 32. varde zmagoslavni ples v Slovenskem domu na Holmes Ave. Obljubo in zagotovilo imamo, da bo prireditev posetil naš dični župan Frank J. Lausche in novo-izvoljeni mestni zastopnik John J. Prince.

Postreglo se bo z jedili in pijačo. Igral bo izvrsten orkester in naši ljudje so vljudno vabljeni, da se zmagoslavnega plesa udeležijo in s tem počaste našega župana in mestnega zastopnika.

K obilni udeležbi vabi

Odbor.

Zahvalni dan—Zarjin dan

Cleveland, Ohio. — Z velikim veseljem in teškočami se člani Soc. pevskega zbora "Zarja" pripravljamo, da vam podamo kar bomo mogli. Na programu bodo mešan zbor, ženski zbor, dueti in solisti. To pot boste slišali same nove pesmi, posebno vam bo pa ugajal Straussov valček "Južne vrtnice" in Jerebova "O kresu".

Kako se ne bi smejali in sočustvovali z piknikarji v opereti "Piknik v gozdu", ko celo popoldne čakajo nosača z jedili in pijačo, a konec vseh koncev se pa prikaže nosač, ves okrašen in zraven še s a m natreskan. Vse se pa obrne tako, da so vsi zadovoljni, kar upam, da boste tudi vi.

Koliko časa bodo zbori peli slovenske pesmi po Ameriki? Včasih se mi zdi, da bi je zadnja

Nekaj podatkov o Grčiji in Grkih

Grčija, ki jo je usoda zanesla v vojno vihar, zavzema najjužnejši del Balkanskega polotoka. Po svoji razsežnosti (180.000 kv. km.) in po svojem prebivalstvu (6.600.000) spada med manjše evropske države. Na severu meji z Albanijo, Jugoslavijo in Bolgarijo, na vzhodu pa s Turčijo, dočim vse ostalo nje ozemlje obliha morje. Grčija je zelo gorata in pomekod zelo kraška dežela. Najvišja gora je znano bivališče starogrških bogov Olimp, ki je s svojimi 2918 m nekoliko višji od Triglava.

Srednji in južni del države zaradi svojega kraškega značaja nimata velikih tekočih vod, le na severu pritekajo v Grčijo velike reke z ostalih balkanskih gorovij: Vardar, Struma, Bistrica, Mesta in Marica. Macedonska jezerska pokrajina se nadejuje tudi preko grške meje. Prespansko in Dojransko jezero ležita že delno na grških tleh; čisto grška pa so tri večja jezera.

Po verski pripadnosti je Grčija precej enotna; preveč večina je pravoslavne vere, odar se je mohamedanski življenjski selil v Turčijo.

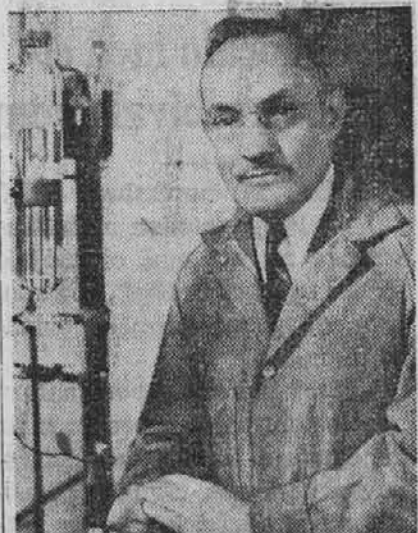
V narodnostnem pogledu se opazja večja pestrost, saj je grški sever od Epira do Marice v svoji osnovi slovanski. Ta slovanski značaj se je v zadnjih dveh desetletjih nekoliko nabrals, ker se je mnogo slovanskega življa moralo preseeliti v Jugoslavijo in zlasti v Bolgarijo na njegovo mesto pa so prišli Grki iz Male Azije.

Razen Slovanov pa je v vernem delu države naseljenjeli koli 100.000 Italijanov, ki pa so tako zelo pod grškim vplivom, da jih ni več mogoče šteti za narodno manjšino. Skoro isto je okoliju prav tako niso mogli razviti svoje narodne zavesti. Strnjeno slovansko jezikovno ozemlje se razprostira od naše meje do reke Bistrice, sledov slovenske naselitve v davno prejšnjo sega v krajevih imenih celo na Peloponez.

Grčija je najbolj razčlenjen del Balkanskega polotoka, ima obilico otokov in se v njeno celoto najedajo mnogi zaivi, izmed katerih je najdaljši Korintski zaliv, ki je s prekopom zvezan s Egejskim morjem.

Največji grški otoki so: Kreta, Evbeja, Mitilene, Hios, Jonskem morju pa: Krf, Lesvos, Kefalonija in Zakintos. Klasko otočje v Egejskem morju je vse grško, medtem ko je večji del Sporadov italijanskega posesta, znana pod imenom Dekaneza. H grškemu jezikovnemu območju spada še turški otok Imbros in Ciper, ki je angleška kolonija.

Iznajdel "super" plin

Dr. Gustav Egloff, direktor znanstvenega oddelka neke olj- ne firme, je naznanil, da je iz- najdel gotovo vrsto "super" plina, ki bo povečal moč pri letal- lih za petdeset odstotkov.

ura slovenski pesmi tu. Zakaj? Starejši se umikajo mlajšim z dobro vero, da bodo oni ravno tako navdušeni kot so bili oni nekoč, pa je velika razlika s to mladino. Ko se fant ali dekle privadi ali nauči peti, da že zmore kaj, pa je koj ta ali ta zbor premajhen zanje. Pa opusti vse in utone in spi, spi. Takih je veliko v tej beli Ljubljani, ki bi morali vedriti in učiti svoje rojake.

Pridite na koncert tudi pevi drugih zborov, ker vam mi radi vrnemo obisk.

Za lačne in suha grla, bo tu- di dobro preskrbljeno. Za maj- hno vstopnino 50c, oziroma pri blagajni 60 centov, gotovo ne boste izostali.

Pričetek koncerta bo točno ob 5:30 uri popoldne na Zahval- nabavi in ples ob zvokih Pec- nove godbe.

Na svidenje, ljubitelji lepega petja v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

Pevski pozdrav!

Frank Kokal.

Oglašajte v ... Enakopravnosti

THE BALLET THEATRE
S CELOTNIM
CLEVELAND ORKESTROM poda
NAJVEČJI
RUSKI BALET
Music dvorana—Public avditorij
PETEK, 25. NOV., 8:30—Princess Aurora, Romeo in Juliet, Mademoiselle Angat.
SOBOTA, 27. NOV., 2:30—Swan Lake, Peter in volk, Bluebird.
SOBOTA, 27. NOV., 8:30—Diva Lustre, Semjen v Sorochinsk, Helen of Troy.
NEDELJA, 28. NOV., 3:30—Billy the Kid, Romeo in Juliet, Capriccio Espagnol.
Vstopnina \$1.10, \$1.65, \$2.20, \$2.75—Serevence dvorana, 11001 Euclid

"OPATOV PRAPORŠČAK"

SPISAL FR. REMEC

(Nadaljevanje)

— Glej, Matija, je rekel Hugon, tam-le stoji spomenik, ki ga je postavil opat Lavrencij. Ali veš, kaj pomeni ta kamen?

— Ne, je rekel Matija. Ali ima kak poseben pomen?

— Zgodovinski pomen, je dejal Hugon. Ko so prišli pred stoletji menihi v ta kraj, so začeli zidati samostan najprej na tem mestu, kjer stoji ta kamen. Priletel pa je ptič in vedno kričal. Iz tega so menihi sklepali, da je to božji migljaj, naj se samostan sezida drugod. In tako se je zgodilo. Sezidali so samostan, kjer stoji sedaj opat Lavrencij pa je na tem mestu postavil spominski kamen.

— Jaz pa mislim, je pripomnil Matija, da je kričanje tiste ga tiča pomenilo, naj se menihi sploh tód ne naselijo in naj gredo kam drugam. Za ta lepi kraj bi bilo gotovo bolje, da se ni nikdar v njem prikazal noben menih. Prinesli so ljudem samo nesrečo in bili vedno prava šiba božja.

— In kmet je tako neumen, da to šibo še poljublja, je pri-

stavil z gorjupimi zasmehom pater Hugon.

Proti večeru sta se končno vrnila moza, ki sta jih Hugon in Matija poslala v vas. Posebna nista vedela ničesar povedati. Izvedela sta le, da je samostan zastražen in da nihče ne sme ne notri, ne ven.

— Samo mladi grof Lamberg in trije drugi velikaši so odjezdili v St. Lambert, da obiščejo vojvodinjo Virido, je pripovedoval eden hlapcev, in se bodo kmalu vrnil.

Matijev itak široki obraz se je kar raztegnil, ko je slišal to novico. Oči so se mu zasvetile. Planil je kvišku, začel metati klobuk v zrak in kričati na vse grlo: Rovan je rešen — Rovan je rešen!

XXXII.

Matija se je s patrom Hugonom splazil okrog Zatičine na cesto, ki je vodila v St. Lambert, hlapca pa sta šla skozi vas. Dogovorjeno je bilo, da se snidejo pri oni hiši, v kateri so svoj čas obvezali Rovana, ko je bil zavratno obstreljen.

Matija je šel sam v hišo in je imel daljši pogovor z gospo-

Štirje tipični U. S. borci v Južnem Pacifiku

Na levi je U. S. A. pri U. S. N. — oziroma U. S. Aarnham, star 24 let, yeoman pri mornarici Zedinjenih držav, ko je ogledoval zaboj starinske zlatnine na nekem otoku v Južnem Pacifiku. Zlatnina je bila zbrana skupaj v Los Angelesu, za zamenjavo z domačini otoka. Na sredi vidite dva pomorščaka, ki se nahajata na vrhu svojega počivališča, ter sta pripravljena rabi svoje topove za proti-zračne napade. Se-strelila sta že veliko sovražnih letal tekem 140 napadov v zadnjih dveh mesecih. Pomorščaka sta Pfc. Frank D. Dollard, star 19 let, (na levi) in korporal Robert Wolf, star 23 let. Na desni strani slike je George Asimakis, star 29 let, topničar pri obrežni straži, ki se je v džungli spoprijel z Japoncem, toda ko je Japonec potegnil nož, je bil primoran poseči po orožju.

darjem Gregorjem. Ta pogovor se je končal s tem, da je Matija vrnil na mizo srebrnik, ki ga je Gregor z velikim zadovoljstvom spravljal.

— Do polnoči si gospodar v hiši, je dejal Gregor. Dotlej lahko delaš kar hočeš.

Gregor je na to poklical svojo ženo in jo povabil, da gre z njim v Zatičino v krčmo. Žena se ni ustavljala in Matija je ostal sam v hiši.

Pred vsem je poiskal nekaj količev in jih nekoliko obsekjal, potem pa pobral vse vrvi, kar jih je bilo v koči. Vse to je vzel pod pazduho, zaklenil kočo in šel od ceste na stran, kjer ga je čakal pater Hugon s hlapci.

— Doslej gre vse dobro, je dejal Matija z zadovoljstvom. Zdaj le hitro na delo.

Možje so se vrnil na cesto. Tam so na obeh straneh ceste zabili nekaj količev v zemljo in napeljali čez cesto vrv.

— Kakor strune so napete te vrvice, se je smejal Matija, in če bi sam zlodej prišel, bi se moral vjeti v to past. Zdaj pa le previdni bodimo in pazimo, da se nam kaj ne pokvari.

Sedli so na stran ceste v senco, ki jo je dajalo grmovje, in

Past za Japonce

Japonci v Lae-Salamaua sektorju so bili nenadoma obkoljeni po dveh zavezniških akcijah. Slika kaže generala MacArthurja, ko opazuje drugo akcijo, vpad ameriške padalne pehote v ozadje Lae. V prvi akciji so zavezniški pristali nad Lae pod zaščito oblakov dima od bojnih ladij. "Zapečatili smo obroč v Lae in Salamaua," je izjavil general MacArthur, ko so se začele čete pomikati proti zajetimi Japonci, katerih število je bilo računljeno na 20,000.

čakali. Noč je bila tiha. Noben šum ni motil miru, le v daljavi na strani proti Zatičini so se videle posamične luči.

Moralo je biti že po enajsti uri, ko se je čulo od St. Lamberta peketanje kopiti. Kmalu na to se je tudi razločilo govorjenje in smejanje.

— Že gredo, je šepnil Matija. Zdaj vsak na svoje mesto.

Možje so se tiho splazili bliže k cesti. Vendar so gledali na to, da jih je skrivalo grmovje in da bi jih nihče ne mogel zapaziti. Matija je smuknil na ono stran, od koder so prihajali jezdeci, in je legel za grm. V rokah je imel dolgo šibo in je bil pripravljen udariti z njo.

Počasi so se bližali jezdeci. Vsi trije so jahali vstric in se šaljili ter smejali tako brezskrbno, kakor da zanje ni na svetu nobene nevarnosti.

— Zastonj si se trudil, ljubi Lamberg, se je čulo govoriti enega teh jezdecev. Jaz sem te opazoval ves večer. Margareta se še zmenila ni za tvoje lažkanje. Ta ženska je brezčutna in nima srca.

— To je že v rodovini! Saj njen brat, zatiški opat, tudi nima srca, je rekel drug jezdec.

— Margareta je kakor rojena za samostan. Boš videl — čez nekaj let bo že kje opatinja

in tedaj bo vesela, če boš ti Lamberg hotel k nji hoditi v vas.

Jezdeci so udarili v smeh. Ravno v tem trenutku so prišli mimo mesta, kjer je bil skrit Matija, in bili le še nekaj korakov oddaljeni od napeljanih vrvi. Previdno je Matija stegnil roko in z vsilo udaril konje s šibo po zadnjih nogah. Zaslinalo se je samo žvižg šibe in nekaj klicev. Konji so preplašeni poskočili — se zapletli v vrvi in cepnili na tla ter podrli s seboj jezdece.

— Hura — nanje, je zakričal Matija in planil z grmovja. In s "hura" kljci so se odzvali njegovi pomočniki. Kakor volkovi na svoje žrtve so se Matija in njegovi tovariši vrgli na padle jezdece in jih zagrabili, in kakor bi trenili, so bili napadeni zvezani.

Matija je poruval količke iz zemlje in pobral vrvi. Dva konja sta vstala in stela čez polje, eden je obležal, ker si je polomil nogo.

Matija je stopil pred svoje jetnike, ki so bili od presenečenja in strahu kakor okameneli in niso ziniti niti besedice.

— Gospodje plemeniti, jim je

rekel Matija, ni se vam bati nič hudega. Mi nismo razbojniki, marveč pošteni ljudje. Če greste zlepa z nami, se vam ne skrivi niti las. Mogoče je sicer, da bom to cesto z vami oleskali na ta način, da vas obesimo, ali to ni odvisno od nas, marveč od zatiškega opata.

Jetniki so se prestrašili in začeli prositi.

— Saj vam vendar nismo ničesar storili, je dejal grof Lamberg.

— Nikogar ne poznamo tod! Zakaj ste nas napadli in zvezali?

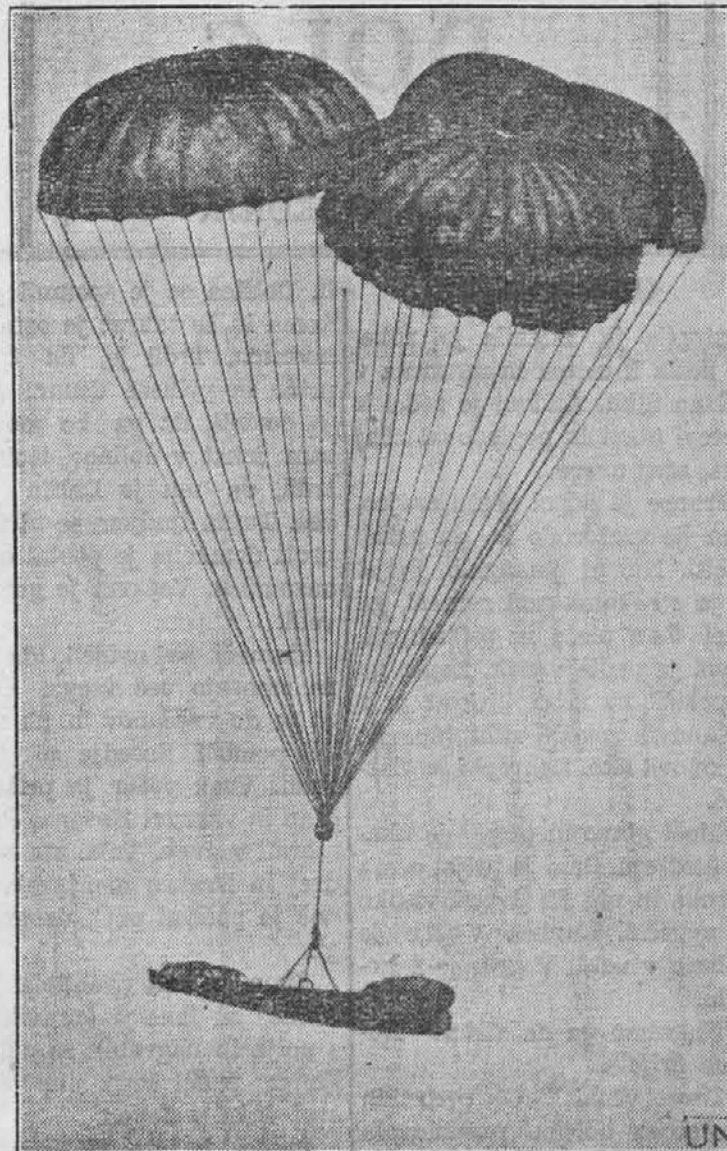
— Vidite, gospodje, je dejal Matija, stvar je nekoliko zamotana, a lahko se izteče še prav dobro. Ali poznate praporščaka Rovana?

— Ne, je odgovoril grof Lamberg. Slišal sem o njem, a ne poznam ga.

— To je škoda, prav res da je škoda, je menil Matija. Opat Albertus pa poznate?

— Seveda ga poznam, je odgovoril grof Lamberg in njegova spremljevalca sta mu pritrila.

Boat from Sky

LATEST RESCUE TECHNIQUE, invented by Britain's R.A.F., is to drop lifeboats from rescue planes. The boats float down by parachutes to American, British or other Allied airmen who have crashed at sea. When they clamber aboard, the men find food, supplies, and an engine which enables them to reach a home port. Many airmen already owe their lives to this ingenious craft.

rekel Matija, ni se vam bati nič hudega. Mi nismo razbojniki, marveč pošteni ljudje. Če greste zlepa z nami, se vam ne skrivi niti las. Mogoče je sicer, da bom to cesto z vami oleskali na ta način, da vas obesimo, ali to ni odvisno od nas, marveč od zatiškega opata.

Jetniki so se prestrašili in začeli prositi.

— Saj vam vendar nismo ničesar storili, je dejal grof Lamberg.

— Nikogar ne poznamo tod! Zakaj ste nas napadli in zvezali?

— Vidite, gospodje, je dejal Matija, stvar je nekoliko zamotana, a lahko se izteče še prav dobro. Ali poznate praporščaka Rovana?

— Ne, je odgovoril grof Lamberg. Slišal sem o njem, a ne poznam ga.

— To je škoda, prav res da je škoda, je menil Matija. Opat Albertus pa poznate?

— Seveda ga poznam, je odgovoril grof Lamberg in njegova spremljevalca sta mu pritrila.

— To je pa tudi škoda, je ravnodušno pripomnil Matija. — Zakaj? — Zato, ker je Rovan junak in poštenjak, opat pa zasluži vešala, je dejal Matija in pospešil korake. Kar vam imam še povedati, vam povem v ti-le hiši.

Prišli so bili do Gregorjeve kočice in peljali jetnike v edino sobo tega revnega poslopja. Matija je ukresal luč in se široko postavil pred plemenitaše.

— Lej, lej, je rekel, kako zale ptičke smo vjeli. Eden izmed vas je grof Lamberg, kaj ne?

— To sem jaz!

— Tako, tako! Me prav veselijo, gospod grof, se je norčeval Matija. Vašo sestro, grofico Heleno poznam prav dobro. Lepa punica je, samo malo predrobna. In kako živa! Prav rad jo imam! Ko bi bil nekoliko mlajši, bi jo koj zasnubil, saj bo imela precej dote.

— Za Boga, je prosil grof Lamberg, kaj hočete od nas? Nikar se ne norčujte in povejte, kaj nameravate z nami.

(Dalje prihodnje)

DRAFT BOARD

V-739

Take a tip from Uncle Sam!

USE MORE POTATOES NOW!

Fill out your menus with our plentiful crop of this fine, nutritious food.

SAVE MONEY. Buy a peck or more at a time. NOW, before our big new crop goes to waste. Store a bushel or two in a cellar, closet, back porch, garage . . . any dark, cool place where the temperature doesn't rise above 60 degrees or fall below 40 degrees.

SAVE RATION STAMPS. Plentiful, unrationed potatoes make up for many scarce, rationed foods. A little imagination and lots of potatoes will enable your family to eat heartier meals, on less money, and fewer ration stamps than if you buy scarce foods.

A GREAT ENERGY FOOD. Potatoes contain Vitamin C, Vitamin B₁, iron, and other important minerals. Keep up your family's energy on the Home Front as our armed forces do on the Fighting Fronts . . . with more potatoes!

SO MANY WAYS TO SERVE! Watch the family go for hash brown potatoes at breakfast. Potato hash is a great meat-saver. So is potato crust on meat pie. Serve potato soup or salad for lunch. Remember potato pancakes or stuffed potatoes for dinner . . . not to mention the Big Three . . . spuds boiled, baked, or fried.

POTATO P's AND Q's

1. When paring, keep paring thin. Pare just before cooking.
2. Don't soak. You only soak out minerals and vitamins.
3. Use cooking liquid. Don't drain down sink. It contains food values.
4. Buy mealy kind for baking and mashing.
5. Buy waxy kind for salads and creaming.

GET AT LEAST A PECK OF POTATOES TODAY!

"I was lucky!"

Lucky because I just stopped one in the leg. But Smith and Weinberg and Farley . . . they're dead. Dead because we didn't have one more grenade to throw!"

That's an American soldier speaking. Speaking your language.

He's asking for more guns to fight with. More tanks, more planes, more grenades to crack down on the enemy.

Well, let's give them to him!

Let's lend 10 percent of our pay to the Government. Let's put it in War Bonds. Let's lend Uncle Sam the money to make more tools of war.

It's a loan, because the money you put into War Bonds now comes back to you

in 10 years with a healthy bonus of good interest! For every \$3 you lay aside for War Bonds pays back \$4!

So put at least 10 percent—not 6 percent or 7 percent or 8 percent, but 10 percent—of your pay to work killing Japs and Nazis—and making money for you at the same time! Sign up in the Pay-Roll Savings Plan today!

WHAT YOU SHOULD DO

If you are—

1. Already setting aside 10 percent of your pay for War Bonds through the Pay-Roll Savings Plan—boost that 10 percent if you can.
2. Working in a plant where the Plan is installed but haven't signed up yet—sign up tomorrow.
3. Working in a plant where the Pay-Roll Savings Plan hasn't been installed, talk to your union head, foreman, or plant manager—and see if it can't be installed right away. The local bank will be glad to help.
4. Unable to get in on the Pay-Roll Savings Plan for any reason, go to your local bank. They will be glad to help you start a plan of your own.

DOLG

Povest

CIRIL DREKONJA

(Nadaljevanje)

Odstopila je, sklenila je roke, jih nesla k ustom in mrmrala v težkem dihu. Andrej je sedel k očetovi glavi in pogledoval zdaj tega, zdaj onega.

France je odpel očetu srajco, nato je vzel vodo in ga pričel močiti. Nič ni pomagalo. Prijel ga je z rokama pod rameni, ga objel čez pleča in privzdignil. Glava je padla vznak. Zopet ga je položil na klop. Takrat je v Košanovih prsih zahroplo. Še je ponovil isto. Zahroplo je glasneje.

"Moči glavo in prsi!" je ukazal Andreju. Sam je prijel očeta za roke in mu jih dvigal visoko ter spuščal. Kaplica vode je spolzela v usta. V grlu je zagralo.

"Nagnimo ga na stran!" Roke so prijele.

"Zopet vznak!" Ob premikih je očetova obleka pošumevala klopi.

France se je sklonil na prsi in je poslušal.

"Srce bije, se giblje."

Vsem je dahnilo upanje v srce. Prislunili je na ustih. Čutil je rahel, rahel dihanje.

Še kratek čas in Košan je oživel. Prsi so se spočetka nalahko dvigale. V grlu je pelo in hroplo. Obraz je zadobil drugo barvo in drug izraz. Oči so bile nekoliko odprte, tako da je bila vidna med vekami ozka špranja. France je sedel in je gledal nepremično v očeta.

"Nesimo ga na peč!"

Postlali so mu in ga prenesli. Na peč se je Košan prebudil. Odprl je na široko oči in se razgledal po sobi. Upri je pogled v domače in spregovoril z očitajočim glasom:

"Zakaj ste me rešili? Zakaj me niste pustili? Tako lepo sem bil zaspal."

Mati se je ozrla v Franca.

"Kaj pravi?"

Sin se je bolešno nasmehnil.

XXIV.

Na hiši je ležala dvojna skrb; domače je tlačilo dvojno delo. Očeta niso smeli pustiti več samega. Varovati ga so morali podnevi in ponoči. Posebno sta trpela France in Andrej. Opravljati sta morala gospodarska dela, ponoči sta morala čuti. Spala sta malo; pravega počitka ni bilo. Moči so jima pešale, vendar sta se silila in sta opravljala precej časa vse sama.

Košan se je spremenil. Včasih je govoril pametno, a zopet je blodil. Govoril je o vsem mogočem. Molil ni več, pač je pravil, da se mu prikazujejo ange-

li. Delfina se je spomnil poredkoma in še takrat je ostal ravnodušen. Trdil je, da trgovci pride in prinese denar; drugič je omenil, da ga bo moral iti sam iskat v dolino; tretjič je trdil, da mu je Delfin plačal vse. Tujim ljudem se ni upiral, proti domačim je postal celo ukazovalen. Večkrat je govoril o vodi.

Domači so uvideli, da sami ne zmorejo več vsega. Obrnili so se do vaščanov in jih zaprosili pomoči. Sosedje so se odzvali. Vsak večer je prišel vaščan in varoval Košana. Čuti so morali v dveh. Tako sta se Andrej in France menjavala; eno noč je počival prvi, drugo drugi.

Zima je bila prehitela jesen. Komaj so kmetje spravili repo s polja in nagrabili za silo strelje, je padel sneg ter pobelil svet daleč v dolino.

Zvečer je bilo. H Košanovim je prišel Zagričar. Sedel je na konec peči. Prisedel je France. V izbo sta prišli tudi mati in Nanica. Med Zagričarjem in domačini se je razpletel pogovor. Razgovarjali so se zdaj o tem, zdaj o onem. Beseda je dobro delala Košanovim. Razbremenila jih je vsaj za čas. Večer je potekal mirno in prijetno. Vsem se je zdelo, da so bile vse nesreče samo hude sanje. Celo na očeta so pozabili.

V pogovoru so se dotaknili Roze in Feliksa. Obžalovali so dekle; za Feliksa niso našli lepe besede. Nanica je molčala in gledala pred se.

"Malovreden je," se je shujil Zagričar. "Tudi izpred moje hiše sem ga spodil. Nikoli več se ne povrne."

"Kako?"

Zagričar je povedal v kratkih besedah, kako se je zgodilo. Nanica je sklonila glavo še nižje. Andrej je nekoliko zrasel na klopi. Oči je vpičil v Zagričarja, kot da bi ga hotel vprašati, naj pove, ali je govoril resnico. Globoko v srcu ga je zabolelo. Besede so ga zbolele, čeprav še ni vedel zakaj.

Pogovor je tekla dalje. S časom je legal ljudem zaspanec na oči. Nanica in mati sta se poslovlili ter odšli spat. Andrej se je zleknil po klopi. Zagričar in France sta oslonila glave na zid in se še pogovarjala.

"K vam se nismo upali iti prosit. Jezna sta bila z Dragarjem."

"In kaj mislite sedaj?"

France je pomolčal, nato je izgovoril s počasnim glasom:

"V svet bi šel."

"Komu boš pa pustil dom in očeta?"

16 Italijanov usmrčenih radi smrti enega nacija

Zalujoči sorodniki so se zbrali okrog svežih grobov 16 Italijanov, ki so bili usmrčeni po Nacijah, ker je bil nemški vojak ustreljen. Vojak je neki družini ukradel kokaš. Napis na nagrobnem kamnu se glasi: "Umrli so vsled nasilja nacizma in fašizma." Iz poročil, ki prihajajo iz Italije, so taki prizori dnevno na vrsti v mnogih mestih, skozi katere naciji bežijo pred močjo zavezniških armad, ki stalno prodirajo proti Rimu in Berlinu.

NEW ARMY RATION

LAKE FOREST, ILL. — Left to right: Mrs. George Zohrlaut, Chicago, whose husband is a Major overseas; Thomas E. Wilson, chairman of the board of a Chicago meat packer, and Brig. Gen. J. B. Barzyski, Commanding General of the Chicago Depot of the U. S. Quartermaster Corps. The three are enjoying the dehydrated corned beef hash "entree" of the Army's new 10-in-1 field and combat ration which was officially introduced on the home front by the U. S. Quartermaster Corps to a group of mothers and wives of overseas servicemen. The event was held on Mr. Wilson's estate. The hash represents an entirely new development in food preparation.

"Sedaj res še ne morem; pozneje pojdem; če oče ozdravi." Besede so bile polglasne, šepetajoče.

Pogovor je umiral. Andrej je dihal zateglo na klopi. Peč je grela. Prijetna toplota je silila dremavev v oči. Ob steni je molčal Košan.

Zagričar in France sta narahlo zasnula. Dihala sta globlje. Takrat se je Košan zganil, se podrsal tiho k peči. Na podu se je oglasila stopinja. Zagričar in France sta se zdrnila. Pogledala sta. Skozi vrata je že hušnila postava. Skočila sta na tla, zavpila in planila v vežo, iz veže pred hišo. V snegu sta videla senco, ki je izginila po klancu navzdol. Zopet sta kriknila. — Andrej se je prebudil. Dvignil je glavo. Peč je bila prazna. Slutil je, kaj se je zgodilo. Pograbil je jopič in stekel za glasom.

Skoki so se dušili v snegu. Stopinje niso bile v času, da bi bile spodrsnile. Črevlji so orali, pršli belo odejo. Zagričar in France sta tekla in lovila z oči medlo senco, ki se je pozibavala pred njima. Brž zadaj je letel Andrej. Krik je priklical vaščana, ki se je tudi spustil daleč od zadaj za njimi. Nizko v polju so dotekli Košana in ga prijel.

"Kaj mi hočete? Pustite me!"

Oglasil se je Zagričar:

"Domov pojdi! Vrnimo se! Kaj nas goniš v mrzlo noč!"

"Pustite me!"

ta. Košanka si je brisala solze.

XXV.

S težavo, z neprijetnimi občutki je prehodil France poti, da je pripravil vse potrebno za bolnega očeta. Trkal je na urade; pošiljali so ga sem in tja; naposled je zadevo uredil.

Zjutraj je bilo. V izbo je stopil Zagričar prazne oblečen:

"Veš, kaj smo se dogovorili? K Delfinu bi šli in poterjali denar?"

"Ali mi je kaj dolžan?"

"Seveda ti je. Ali se ne spominjaš več?"

"Seveda je; dolžan je!"

"Najbolje se mi zdi tako, da ga gremo sami terjat."

"Le pojdite sami."

"Tudi ti moraš biti zraven! Ti si gospodar in upnik. Sami ne opravimo nič."

"Pa pojdimo!"

Prinesli so mu obleko. Napravil se je in je stopil na sredo izbe. France je bil že pripravljen. "Pojdimo!"

Takrat je Košan pogledal prodarno v pričujoče in se nasmehnil tako čudno, skrivnostno, da so vsi ostrmeli in obmolknil.

(Dalje prihodnjije)

Pobiranje asesmenta

V četrtek je ZAHVALNI DAN in na ta dan se ne bo pobiralo asesmenta, pač pa se ga bo pobiralo v sredo na 24. v spodnji dvorani SND. Vljudno se prosi vse one tajnike, kateri pobirajo asesment v SND in članstvo, da to naznanilo vzamete v naznanje in pridite plačat asesment v sredo zvečer na 24.

Tajnik SND.

Koncert in opereta
"Piknik v gozdu"PEVSKEGA ZBORA "ZARJA"
na Zahvalni dan, 25. novembra 1943

V AVDITORIJU S. N. DOMA

Pričetek ob 5:30 popoldne

PROGRAM:

1. a. Gasilska (S. Premrl) Mešan zbor
2. a. Meglica Mešan zbor
3. a. Pa nobenega ne (M. Tomc) Mešan zbor
4. a. Vzdihljaji slepega solo, John Kokal
5. a. Južne vrtnice (J. Strauss) Mešan zbor
6. a. Balada (Jos. Klemenčič) Mešan zbor
7. a. Tiha luna (D. Jenko) Mešan zbor
8. a. Little Glow Worm (Wellesly) Mešan zbor
9. a. Nagovor Milan Medvešek
10. "PIKNIK V GOZDU" — Saljiva spevoigra v enem dejanju

Osebe:

Petelin, predsednik pev. društva Škrjančki John Čeh

Motivolo, društveni garač John Krebel

Sodček, pevec Frank Kokal

Kalin, pevec Andy Elersich

Metka, njegova žena Josephine Turk

Ciganka Sophie Elersich

Vaški muzikant John Kokal

Pevec Tony Strle

Članstvo društva Škrjanček pevec in pevke Zarje

Režiser: August Komar

Zborovodja: J. V. Krabec

Pri glasovirju: Edvin Poljšak

ZA PLES IGRA PECON'S ORKESTRA

Zarja vas vabi na obilen poset

TOO BAD

We can't make enough Smith Bros. Cough Drops to satisfy everybody, because our output is war-reduced—so please buy only as many as you really need. Through three generations and five wars, Smith Bros. Cough Drops have given soothing relief from coughs due to colds. Still only 5¢.

SMITH BROS. COUGH DROPS

Za delavce

MOŠKI IN ŽENSKKE

16 do 50. — pri izdelovanju Mornariških uniform in

Clothcraft oblek

Ročno in strojno šivanje

Izkušeni ali pa vas izurimo

Dnevni šift

Mnogo drugih del na razpolago

Plača od ure in od komada

Državljanstva se ne zahteva

Priložnosti za delo po vojni

Joseph & Feiss Co.

2149 W. 53 St.

MOŠKE IN ŽENSKKE

se potrebuje za

splošna tovarniška dela

6 dni v tednu

48 ur dela na teden

Plača za ZAČETEK

Moški 77½c na uro

Ženske 62½c na uro

Morate imeti izkazilo državljanstva.

Nobene starostne omejitve, če ste fizično sposobni za delo, ki ga imamo za vas.

Zglasite se na

EMPLOYMENT OFFICE

1256 W. 74 St.

National Carbon Co., Inc.

ŽENSKKE

Pointer strojne operatorice

Predznanje ni potrebno

plača od ure

Cleveland Cap Screw Co.

2921 E. 79 St.

OSKRBNICE

Polni čas: 5.10 zv. do 1.40 zj.

šest večerov na teden

DOWNTOWN:

750 Huron Rd. ali

700 Prospect Ave.

PLAČA \$31.20 NA TEDEN

Delni čas:

1588 Wayne Rd., Rocky River

Tri ure dnevno, 6 dni na teden

PLAČA \$9.90 NA TEDEN

Če ste sedaj zaposleni pri obrambnem delu, se ne prijavite

EMPLOYMENT OFFICE

ODPRT 8 zj. do 5. zv. dnevno

razen ob nedeljah

Izkazilo državljanstva se zahteva

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

700 Prospect Ave. Soba 901

ZENSKKE

za

PECENJE PECIVA

Drugi šift. Plača od ure

Cleveland Cap Screw Co.

2921 E. 79 St.

HOTEL STATLER

ima odprte službe za:

BUSBOY

HISNIKA

KUHNJSKEGA

POMOČNIKA

OSKRBNIKA

STALNEGA KURJAČA

POPRAVLJALCA

ELEKTRIČARJA

Brezplačna zavarovalnina, prosta zdravniška oskrba, počitnice s plačo.

Tedenska plača, obedi, uniforme odvisno od dela.

Zglasite se pri Employees' Entrance, zadaj za hotelom, E. 12—soba 335, 9-6 pop.

Za delavce

TOVARNIŠKO DELO

100% obrambna tovarna

Izkušnja ni potrebna

Plača na uro, poleg "overtime"

Zahteva se "Availability Statement"

The Draper Mfg. Co.

E. 91 St. in Crane

1 blok južno od Union Ave.

Stavbinsko delo

Rayon delo

blizu Painesville

Unijska plača

Veliko nadurnega dela

Prosta transportacija

Bus odpelje izpred 54th in Euclid ob 6.15 zjutraj vsak dan.

The Austin Co.

Painesville, Ohio.

Tel.: 7535

WILLARD DELA

SO DOBRA DELA

Pred vojno je bilo tukaj izmed vseh delavcev 71 odstotkov 10 let ali več. Za to mora biti vzrok; nekaj delov je sedaj odprtih za izurjene in neizurjene moške 18-55 let. Tudi maintenance lead burner. To je vojno delo, toda mi izdelujemo enak produkt v mirnem času. Visoka plača od ure z avtomatičnim poviškom po 4. tednu dela na produkcijskem delu.

Willard Storage

Battery

246 E. 131 St.

(blizu St. Clairja)

Mali oglasi

B. J. RADIO SERVICE

1363 E. 45 St. HE. 3028

Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparatih

ČE POTREBUJETE novo streho ali pa če je treba vašo streho popraviti, se obrnite na nas. Izvršimo velika in majhna dela na trgovskih poslopih in domovih. Brezplačni proračun.

Universal Roofing Service

1106 St. Clair Ave.

CH. 8376-8377

Ob večerih: ME. 4767

WIDGOY'S PHOTO STUDIO

485 East 152nd St.

Se priporočamo za izdelavo vseh vrst slik po zmerni ceni. Odprto ob nedeljah.

Prodaja se

po zmerni ceni dobro ohranjen plinski radiator za gretje. Zgledite se na 1123 Norwood Rd.

ECZEMA

EASE THAT ITCH SUCCESSFULLY!

Don't bear the torments of eczema another day. Do as thousands of happy people have—use Poslam for quick, dependable relief. At night, when itching is worse, one application of this CONCENTRATED ointment brings soothing comfort and lets you sleep. 18,000,000 packages sold during 35 years show it must be good. Recommended by many doctors. Sold from coast to coast. Only 60¢ at all drugstores.

POSAM

STOP Scratching! Relieve Itch Fast—No Nerve! For quick relief from itching caused by eczema, athlete's foot, scabies, pimples and other annoying skin troubles, use cooling, medicated, liquid Poslam. A doctor's formula. D. D. D. PRESCRIPTION. A doctor's formula. Greaseless and stainless. Soothes, cools, and quickly calms intense itching. See trial bottle proves it, or money back. Don't suffer. Ask your druggist today for D. D. D. PRESCRIPTION.

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

UNITED NATIONS FACTS

100,000 STRONG! BELGIAN CONGO SOLDIERS, VETERANS OF THE ETHIOPIAN CAMPAIGN, NOW FIGHT WITH THE UNITED NATIONS IN NORTH AFRICA!

10 TIMES HE HEARD "LOWER RIFLES" INSTEAD OF "FIRE". REFUSING TO TELL NAZIS WHAT HE KNEW ABOUT THE BELGIAN UNDERGROUND, SO THEY SHOT 61-YEAR-OLD GEORGE DECKERS.